

LUONTOINVENTOINTI

Kohde: Marjoniemi

Kunta: Rantasalmi

Muu tunnistetieto: 681-427-5-14

Päivämäärä: 3.8.2016

Laatija: JS-Enviro/Juha Saajoranta

1. Yleistä kartoituksen suorittamisesta

Inventoinnissa keskityttiin kuvaamaan kohteen luonnon yleispiirteet ja mahdolliset luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet. Tällaisia ovat luonnonsuojelulain 29§ mukaiset suojeltavat luontotyytit, metsälain 10§ mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt, vesilain 15a§ ja 17a§ mukaiset pienvedet sekä muutoin ympäristön kannalta arvokkaat kohteet.

Suunnittelualueen eläin- ja kasvilajien osalta havainnoitiin erityisesti uhanalaiset lajit (luonnonsuojelulaki 46§) sekä erityistä suojelua vaativat lajit (LSL 47§) ja näiden elinympäristöt. Selvityksessä tarkasteltiin myös luontodirektiivin liitteen IV (a) lajit sekä lintudirektiivin liitteen I lajit ja niiden elinympäristöiksi sopivat alueet.

2. Kohteen yleispiirteet

Kohde muodostuu sen itäreunalla olevasta suhteellisen jyrkästä rinteestä sekä länsiosan isovarpuisesta rämeestä. Kyseinen räme on ojitettu, mutta koska ojat ovat kasvamassa umpeen, alue näyttäisi olevan palautumassa alkuperäiseen muotoonsa. Kohteen halkaisee itäpuolella olevalle kesäaunnolle johtava tie. Rannassa, kohteen keskivaiheilla on venevalkama ja pieni laituri. Osa rantavyöhykkeestä on varsin kivikkoista. Alueen rakenne on esitetty tämän raportin karttaliitteessä.

3. Kasvillisuus ja eläimistö

Kohdealueen itäreunan rinteessä ja aluetta halkaisevan tien länsipuolella on toteutettu avohakkuu lähiaikoina, joko talven 2016 tai vuoden 2015 aikana. Hakkuu on ulottunut edellä kuvatun rämeen reunaan saakka. Kyseisen hakkuun seurauksena kenttäkerros on osittain väliaikaisesti tuhoutunut, mutta alue on puolukkatyyppin (VT) kangasta, jossa puolukan ohella kasvaa kanervaa, variksenmarjaa, metsäkastikkaa, maitohorsmaa, sananjalkaa, nurmirölliä ja kangasmaitikkaa. Vanhempi, vahvasti pensittynyt noin hehtaarin suuruinen hakkuuaukko sijaitsee rantavyöhykkeen takana. Alueen keskeiset piirteet ja yksityiskohdat on esitetty liitteen 1. kartassa.

Alueen länsiosa muodostuu aikoinaan ojitetusta rämeestä, jossa puuston kasvu on todennäköisesti elpynyt, mutta joka on ojien tukkeutumisen/umpeenkasvun seurauksena palautumassa isovarpuiseksi rämeeksi. Rämeen puuston muodostaa n. 35-45 vuotta vanha männikkö sekä varsinkin länsireunassa kasvavat hieskoivut. Kenttäkerroksen valtalajina on suopursu, jonka peittävyys on noin 50 prosenttia. Muita kenttäkerroksen lajeja ovat juolukka ja etenkin alueen länsireunassa mustikka, karpalo, puolukka mätäspinnoilla, vaivero, tupasvilla ja pallosara mättäiden välissä. Pohjakerroksessa valtalajina on välipinnoilla rämeenraikasammal. Mätäspintojen alaosassa esiintyy ruskorahasammalta. Mättäiden sammallajisto muodostuu seinäsammalesta, rämeen karhunsammalesta sekä paikoin harmaaporonjäkälästä.

Rantaan ja siellä olevalle venevalkamalle johtaa ajokelpoinen tie. Itse ranta on matala, hiekkapohjainen ja siinä oleva järviruokovyöhyke on 5-10 metrin levyinen. Rantavyöhyke on kapea, muutaman metrin levyinen ja paikoin kivikoinen. Sen ylispuina ovat mänty, kuusi ja haapa. Näiden ohella vyöhykkeessä kasvaa nuoria haapoja, kuusia, rauduskoivuja, tervaleppiä sekä harmaaleppiä. Lähellä alueen itäreunaa on pieni hakkaamaton kuusikko, pinta-alaltaan muutaman aarin suuruinen. Alue on mustikkatyyppin tuoretta kangasta, jonka kenttäkerroksessa kasvaa mustikan ohella puolukkaa, kieloa, metsämitikkaa, niittyleinikkiä, nurmilauhaa ja keltanoa.

Varsinainen rantavyöhyke on pajujen valtaama (raita ja virpapaju). Rantavyöhykkeellä havainnoitiin joitakin ohuita lahopuita.

Ajankohdasta johtuen havainnoitujen lintujen määrä oli tarkastushetkellä vähäinen. Järveltä kuultiin kuikan sekä selkälökin äänet, rannassa havaittiin telkkäpoikue. Nisäkkäistä ei tehty havaintoja.

4. Maisemakohteet

Alueella ei havainnoitu kohteita, jotka tulisi huomioida luonnon- tai kulttuurimaiseman kauneuden, historiallisten ominaispiirteiden tai siihen liittyvien muiden erityisten arvojen vuoksi.

5. Uhanalaiset kasvi- ja eläinlajit

Tarkastellulla alueella ei tehty havaintoja uhanalaisista kasvilajeista tai uhanalaisista eläinlajeista tai niiden liikkumisesta alueella. Etelä-Savon ELY –keskukselta saadun tiedon mukaan alueella ei ole tehty havaintoja uhanalaisista kasvi- tai eläinlajeista.

6. Suositukset

Alueelle on mahdollista sijoittaa yksi rantarakennuskohde alueen keskivaiheilla olevan vanhan hakkuuaukean sijaintipaikalle.

Vaikka kohteessa olevalla suolla ei ole varsinaista luonnonsuojelullista merkitystä tulisi se säilyttää nykyisessä muodossaan ja antaa jo osittain umpeenkasvaneiden ojien umpeutua edelleen. Joka tapauksessa kyseinen suo lisää alueen luonnon monimuotoisuutta.

7. Yhteenveto

Rantasalmen Marjoniemessä tarkastettu kohde on osittain läpi käynyt päätehakkuun, jonka seurauksena kohteen itäosan rinne on paljas ja kasvillisuudeltaan köyhä. Länsireuna muodostuu aikoinaan ojitetusta rämeestä, joka ojien umpeenkasvun myötä on palautumassa isovarpuiseksi rämeeksi. Rantaviiva on kapea ja paikoin kivikkoinen. Alueen keskivaiheille, 30-50 metriä rantaviivasta on mahdollista sijoittaa yksi rakennuspaikka.